

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ
СЪВЕТ ЗА КООРДИНАЦИЯ ПРИ УПРАВЛЕНИЕТО НА СРЕДСТВАТА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ
СЪЮЗ

ПРОТОКОЛ
ЗА ВЗЕТИ РЕШЕНИЯ ОТ
ЗАСЕДАНИЕ

на Съвета за координация при управление на средствата от Европейския съюз
(6 ноември 2017 г.)

Заседанието започна в 10:05 ч. и бе открито и ръководено от заместник министър-председателя, г-н Томислав Дончев.

Г-н Дончев представи накратко напредъка в изпълнението на програмите, финансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ): среден темп на договаряне - близо 46% (или малко над 8 млрд. лева) от бюджета на оперативните програми, а по Програмата за развитие на селските райони (ПРСР) – 30.4% (или 1.735 млрд. лева). Реално изплатеното е малко над 14% или 2.457 млрд. лв. от Структурните, Кохезионния фонд (КФ) и Европейския фонд за рибарство (ЕФР) и над 800 млн. лева по ПРСР. Този темп бе отчетен, като добър резултат, сравнен със същия отчетен период на 2007-2013 г. По отношение на плащанията по КФ и Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) страната е на седмо място сред другите държави-членки.

Той коментира предстоящите предизвикателства през 2018 г. Ангажиментите, свързани с предстоящото председателство очертават съчетаване на текущата работа по изпълнение на програмите, паралелно със сериозна работа във връзка с българското председателство. Веднага след края на председателството стартира подготовката за следващия програмен период. Отсега трябва да се засилва капацитета за правене на секторни политики, за да се постави здрава основа по отношение на еврофондовете, която да води до реални ползи за страната. Основен принцип на ЕСИФ е допълняемостта - фондовете трябва да допълват, а не да заместват националните инвестиции. Това трябва да намери отражение и в подхода към разработването на стратегическите и програмните документи за следващия период. Предизвикателство е координацията и съгласуваността на този процес, като се има предвид разнообразието от администрации, имащи отношение към дадена политика - достигачи до дванадесет политико-правещи дирекции в осем министерства, имащи отношение само към една мярка от ПРСР. Необходимо е да се работи целенасочено за повишаване на административния капацитет на всички политико-правещи дирекции, които имат съществена роля в процеса на програмиране на средствата от ЕС, за да се гарантира, че тези средства ще допринесат за постигане на националните приоритети.

По отношение на целите по правилото за автоматично освобождаване N+3 за 2017 г., г-н Дончев отбеляза, че няма основание за тревога. Цели за 2017 г. по N+3 имат Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура“ (ОПТТИ) и ОП „Развитие на човешките ресурси“ (ОПРЧР). По данни на Сертифициращия орган (СО) и двете програми към момента имат сертифицирани разходи, които надхвърлят целите за 2017 г. Прогнозите за евентуални загуби по N+3 за 2018 г. по ОП „Околна среда“ (ОПОС) и ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“ (ОПОИР) са известни от няколко месеца. Работи се по различни сценарии за избягване на загубите. Следи се изпълнението на етапните цели по

програмите за 2018 г., които са от основно значение за разпределението на резерва за изпълнение след 2019 г.

Беше маркирана темата „държавни помощи“. Тъй като основната част от предоставяните помощи са за сметка на средства от ЕС, то в администрацията е възприет погрешният подход, анализът относно наличието и приложимия режим на държавна помощ да се счита за задължение предимно на управляващите органи на програмите или на отговорните структури от Министерство на финансите (МФ). В същото време има редица въпроси, от чиито отговор зависи дали дадена помощ се класифицира като държавна помощ или не и, които са от пряката компетентност на политико-правещите или секторни администрации, а не на Управляващите органи (УО). Познаването на конкретния пазар или особеностите на дейността на засегнатите публични структури са от съществена важност за преценка по отношение на режима на държавна помощ, но не са част от компетентностите на УО. Водещата роля трябва да се поеме от политико-правещите дирекции, в тясно взаимодействие с Управляващите органи.

Г-н Дончев представи проведените 12 писмени процедури в рамките на СКУСЕС от периода от последното заседание (11 ноември 2016 г.) до сега. В резултат на взетите решения са одобрени, както следва:

- Предложенията за изменения на: ОП „Региони в растеж“, ОП „Добро управление“, ОП „Околна среда“, ОП „Транспорт и транспортна инфраструктура“, „Програмата за морско дело и рибарство“, както и проекта на изменение на „Програмата за развитие на селските райони“;
- Годишен отчет за дейността на СКУСЕС;
- Предложения на Управляващите органи на ОПОС и ОП „Иновации и конкурентоспособност“ (ОПИК), безвъзмездната финансова помощ (БФП) за дейностите за организация и управление за процедури за избор на проекти, обявени за финансиране от двете програми, до одобрение от Министерския съвет на национална методология за определяне размерите на сумите във връзка с чл. 8, ал. 2 от ПМС 189/28.07.2016 г., да бъде предоставена чрез формата по чл. 55, ал. 1, т. 1 от Закона за управление на средствата от европейските структурни и инвестиционни фондове (ЗУСЕСИФ);
- Предложение на УО на ОПОС, БФП за дейностите за организация и управление за процедури за избор на проекти, които предстои да бъдат обявени за финансиране от ОПОС, както и БФП за дейности по изпълнение на проекти на бенефициенти от централната и териториалната администрации, които не се възлагат изцяло на външен за бенефициента изпълнител, по процедури за избор на проекти, които предстои да бъдат обявени за финансиране от ОПОС, до 29.09.2017 г. да бъде предоставена чрез формата по чл. 55, ал. 1, т. 1 от ЗУСЕСИФ;
- Проект на Решение на Министерския съвет за определяне на Управляващ орган и Сертифициращ орган по Програмата за морско дело и рибарство.
- Проведена е и писмена процедура (*без взето решение*), чрез която е разгледан проект на РМС за даване на съгласие УО на ОПРР 2014-2020 г., да сключва ДБФП с бенефициенти над определения бюджет по оперативната програма.

Взетите решения от проведените писмени процедури на СКУСЕС са представени своевременно на членовете на СКУСЕС.

Днешният дневен ред предвижда разглеждане на проектите на Индикативните годишни работни програми (ИГРП) за 2018 г., съгласно изискванията на ПМС № 162 от 2016 г., в което е предвидено задължително обсъждане на проектите на ИГРП по всички програми на присъствено заседание на СКУСЕС. Разпоредбата цели да бъде проведен дебат по

политики за осигуряване на синергия между различните програми и предвидените в тях процедури. Проектите на ИГРП 2018 г. бяха представени на Секретариата на СКУСЕС, заедно с информация за получените коментари след публичното обсъждане и за степента на отразяването им.

В рамките на изложенията на отделните министерства г-н Дончев предложи да се докладва и за:

- изпълнението на годишните цели по ОП за 2017 и 2018 г. по правилото за автоматично освобождаване и планираните мерки за преодоляване на евентуален, идентифициран риск от загуба на средства;
- степента на напредъка по рамката за изпълнение към 2018 г., с оглед ранно идентифициране на приоритетни оси, за които би се наложило преразпределение на резерва за изпълнение.

Предложен беше следният ред на представяне на ИГРП от Управляващите органи:

- ОП „Региони в растеж“;
- ОП „Околна среда“;
- ОП „Транспорт и транспортна инфраструктура“;
- ОП „Иновации и конкурентоспособност“;
- ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“;
- ОП „Развитие на човешките ресурси“;
- ОП „Добро управление“;
- Програма за развитие на селските райони;
- Програма за морско дело и рибарство.

Преди да даде думата за докладване по дневния ред, като обща рамка, той очерта, че съгласно представените ИГРП за 2018 г. се предвижда одобряването на 40 процедури за набиране на проектни предложения на обща стойност 1 326 млн. лева, без ОПТТИ (поради някои специфики). Препоръча проблемите в изложенията да бъдат по-детайлни, вкл. от гледна точка посочването на конкретен срок за обявяване на процедурите, като обърна внимание на очерталата се лоша практика по прехвърлянето на процедури от предходните години.

Г-жа Николова представи ИГРП за 2018 г. на ОП „Региони в растеж“, в рамките на която се предвижда обявяването на три процедури за предоставяне на БФП, в размер общо на 180 млн. лв.:

- Процедура за енергийна ефективност в малките населени места, която касае мерки, свързани с провеждане на енергийна ефективност в обществени сгради и в многофамилни жилищни сгради, с индикативен ресурс от 34 млн. лв. за подкрепа на 28 населени места на територията на страната се предвижда да бъде обявена през м. март 2018 г.
- Процедура за подкрепа за деинституционализация на социалните услуги за възрастни хора и хора с увреждания. В рамките на тази процедура, с ресурс от малко над 41 млн. лв., ще се даде възможност за провеждане на социални услуги и услуги за възрастни. Процедурата ще бъде обявена през м. март 2018 г.
- Процедура по приоритета, свързан с развитие на туристическата инфраструктура се предвижда да бъде обявена м. януари 2018 г. Процедурата е комбинирана и свързана с изпълнението на финансовите инструменти и предвидените за избор три фонда за градско развитие на територията на страната, които към момента са на етап процедура

по селекция от страна на „Фонд мениджър на финансови инструменти в България“ ЕАД (ФМФИБ).

По отношение на цялостното изпълнение на програмата към настоящия момент тя отчете, като добри темповете на реализация: 65 % - договаряне и 20 % - разплатени средства от договорените. Към края на тази и на следващата година няма притеснения по отношение на постигането на целта по правилото N+3 и съответни рискове по отношение на потенциал за освобождаване на средства. По отношение постигането на средносрочната рамка и индикаторите към края на 2018 г. бяха очертани основни притеснения и налични рискове, свързани с:

- понижаване на годишното потребление на първична енергия в обществените сгради, където ще има дефицит към края на следващата година, в случай че програмата не бъде променена след средносрочна оценка, която е процес на изпълнение.
- частта, касаеща социалните услуги: два индикатора са с голям риск да не бъдат покрити към края на 2018 г.
- съществува риск за освобождаване на резерв по приоритета за здравеопазване и приоритета за туризъм (в случай че „Фонд мениджър на финансови инструменти в България“ ЕАД (ФМФИБ) не успее да избере фондове за градско развитие към края на следващата година).

Въпреки предприетите необходими действия за намаляване на рисковете от страна на УО, същите не могат да бъдат преодоленни към настоящия момент.

По отношение на измерението на нивата NUTS 2, доколкото Северозападен район категорично вече не отговаря на изискванията на Регламента по индикатора за население (Северен Централен район е със същата тенденция), в рамките на период от година до две трябва да се проведе дебат, за да има единна статистическа единица при програмирането и отчитането. Разработени са осем варианта за разпределения на нивата на NUTS 2, които ще бъдат редуцирани до края на т.г. до три, които следва да бъдат дискутирани и да бъде постигнато политическо и обществено съгласие.

По отношение на стратегическите документи на териториално ниво (над 370) се прави картиране на документите, с оглед на тяхната обвързаност, цели на изпълнение на местни политики на териториално и регионално ниво и намаляване на техния брой. Очаква се в началото на следващата година да има готовност и за законодателни промени, свързани със Закона за регионалното развитие. Промените ще касаят и структурите, които следва да поемат своята основна роля и функция по отношение на изпълнение на регионалната политика на местно ниво. Това също ще предстои да бъде дебатирано в по-широки формати.

Към края на годината се предвижда да стартира и процедурата за осъществяване на социално-икономически и демографски анализ на териториално и местно ниво, което да даде възможност за реално програмиране през следващата година, отчитайки всички елементи на социално-икономически показатели и демографски такива на регионалните и местните нива. Като фокус на бъдещите преговори, свързани с изпълнението на регионални политики след 2020 г., ще се търсят възможностите регионални нива и структури или обединения, или партньорства да изпълняват бъдещи регионални политики.

Г-н Дончев уточни, че дебатът за финансирането на дейности в сферата на регионалното развитие със средства от ЕС не може да се води отделно от виждането за национален приоритет, свързан с регионалното развитие, вкл. и с разширяването на приходната база на органите на местната власт.

Г-н Иванов обърна внимание, че е необходимо да бъде спазена времевата рамка на двете процедури, защото в противен случай се поставя под риск изпълнението на междинните цели за 2018 г. Във връзка с процедурата за енергийната ефективност, той попита дали принципно има яснота по отношение на спестяванията, предвид че това е втора

процедура по тази ос и тя ще бъде обявена със спестени средства от търгуването и изпълнението на договори за обществени поръчки от първата процедура.

По втората процедура, свързана с приоритетна ос „Регионална социална инфраструктура“, за да се осигури съответната стратегическа насоченост на схемата е важно да бъде приет навреме плана за действие към Националната стратегия за дългосрочна грижа и карта на услугите. По отношение на правилото за автоматично освобождаване и индикаторите отчете като голям риск процедурата за спешната медицинска помощ и финансовите инструменти за туристическата инфраструктура и препоръча добра съвместна работа и координация с Министерство на здравеопазването и с ФМФИБ.

Г-жа Николова уточни по отношение на процедурата за енергийна ефективност в малките населени места, че към настоящия момент няма пълен анализ за спестените средства. Към бюджет от 34 млн. лв. ще бъде добавен спестения към момента. Критериите за селекция на проектите ще бъдат одобрени на следващо заседание на Комитета за наблюдение (КН), планирано за м. януари.

По отношение на мярката за подкрепа на деинституционализация на възрастните, планът за действие и картата на услугите са във финална фаза на разработване. Индикациите от страна на Министерството на труда и социалната политика (МТСП) са, че до края на т.г. ще бъдат одобрени. В началото на следващата година ще бъдат одобрени от предстоящия КН критериите за селекция по избор на тези операции. Три са услугите, които се очертава да бъдат покрити от страна на ОПРР. Това ще бъде официализирано, след решение на работната група и приемане на плана към края на т.г.

УО на ОПРР е запознат с рисковете за спешната помощ. По отношение на ФМФИБ се надяват да се търси оптимизация на процеса по селекция на фондовете за градско развитие, тъй като план-графика към момента показва, че тази процедура ще отнеме 8-9 месеца, считано от момента на обявяването ѝ, което е твърде дълъг период от време, в рамките на който рисковете за оперативната програма многократно нарастват.

Г-жа Русинова допълни, че по ОПРЧР има съпътстващи мерки по отношение на спешната помощ на същата изходна позиция. По плана за деинституционализация на възрастни има първи проект, който ще бъде коментирани днес с УО на ОПРР.

Решение: Съветът съгласува проекта на ИГРП на ОПРР за 2018 г.

Г-жа Дрянкова представи ИГРП за 2018 г. на ОП „Околна среда“.

По ОПОС за 2018 г. са планирани 8 процедури. Най-съществен е броят на процедурите, които ще бъдат осъществявани по Приоритетна ос (ПО) 3 „Биоразнообразие“. Към момента по ПО „Води“ обявените процедури са 37 % от бюджета; по ПО „Отпадъци“ – 71 %, като остава да бъде обявена процедурата за трета фаза на Столична община до края на годината, така че минимална част от ресурса ще остане за обявяване през 2018 г. Най-ниски са процентите на обявяване по ПО 3 и 5 (по ПО 3 - 18 %). По тази причина, голяма част от процедурите през 2018 г. ще бъдат насочени към ПО 3. По ПО 4 е обявен 86 % от ресурса по оста, а по ПО 5 – 3 %. По всяка вероятност две от процедурите за 2017 г. ще бъдат прехвърлени за началото на 2018 г., но това ще стане на по-късен етап.

По отношение на мерките, които се предприемат във връзка с правилото N+3 и рамката за изпълнение, идентифицираният риск към настоящия момент е 78 млн. евро и по двата фонда. Във връзка с неизпълнение на междинните цели, при най-песимистичен сценарий е идентифициран риск от 90 млн. евро. Анализът показва и идентифицирани проекти, които ще допринесат за изпълнение на тези цели. Индикаторите по ПО 1 ще бъдат изпълнени, благодарение на фазираните проекти и част от ранните проекти. По отношение на ПО 2 „Отпадъци“ са идентифицирани проектите, по които ще бъдат сключени договори до края на годината и съответно ще спомогнат за изпълнение на индикаторите на междинните цели. Най-сериозен е рискът по ПО 3, по която ще бъде загубен резервът за

изпълнение от 6 %. Няма да може да се предприемат каквито и да било мерки за една година, които да компенсират изоставането. По ПО 4 отново се работи за преодоляване на риска от загуба на средства. По отношение на ПО 5 се обмислят мерки за преодоляване на риска. Предвид забавянето в определянето на индикаторите за резултат (предварително условие по програмата), има индикация от Европейската комисия (ЕК), че ще бъде позволено изменение на ПО 5, в т. ч. и индикаторите за изпълнение от рамката за изпълнение.

По правилото N+3, по линия на ЕФРР, УО възнамерява да се възползва от клаузата на чл. 131 от Общия регламент и да се даде по-голям процент аванс за проект, с идентифициран режим на държавни помощи - такъв е III-та фаза на интегрираната система за третиране на битовите отпадъци на Столична община (с което изцяло ще се изчисти риска по линия на ЕФРР).

Г-н Димов допълни, че по ПО 3 има нов подход за „Натура“, който ще възложи отговорности и на областните управители. В момента трябва да се подготвят законовите промени, които да бъдат приети от Министерския съвет и от Народното събрание. По ПО „Качество на атмосферния въздух“ през м. март се очаква окончателният доклад на Световната банка, който ще подпомогне следващите мерки. На този етап индикацията е, че срокът ще бъде спазен. По отношение на ВиК сектора се осъществява перманентен контакт с МРРБ.

Г-н Дончев отбеляза, че без стегнати и решителни мерки през 2018 г. по ОПОС ще има проблеми.

Г-жа Николова информира, че по отношение на процедурата, която касае подпомагане за регионалното инвестиционно планиране във ВиК отрасъла са изпратени коментари от МРРБ към МОСВ. Тя попита до каква степен същите са отразени в ИГРП. По отношение на осигуряването на ресурс от 23 млн. лв., който да покрива седем области на територията на страната, свързани с консолидацията на ВиК сектора - коментарът бе във връзка с готовността на тези територии обявяването на процедурата да се изтегли в началото на следващата година, с тенденция края ѝ да бъде, като дата за кандидатстване през третото тримесечие на 2018 г. Следващото предложение е по отношение на разширяване на обхвата за допустимите дейности, свързани със закупуване и придобиване и отчуждаване на земя, застроени недвижими имоти и съпътстващи разходи, които да бъдат елемент на допустимите дейности по процедурата. Същите са били допустими при първата фаза на одобряване на финансовата подкрепа от страна на оперативната програма.

Г-жа Дрянкова поясни, че коментарите по отношение на финансовия ресурс и сроковете са приети. Тя уточни, че има промяна по отношение на разходите за закупуване на земя, като категории и тип, които по първия проект са били допустими. След промяната, тези разходи няма да бъдат допустими. Във връзка с разработването на регионални прединвестиционни проучвания, няма защо разходите за закупуване на земя да бъдат допустими за МРРБ. Същите трябва да бъдат допустими за ВиК операторите, което ще бъде направено.

Решение: Съветът съгласува проекта на ИГРП на ОПОС за 2018 г.

Г-жа Василева представи ИГРП за ОП „Транспорт и транспортна инфраструктура“.

ИГРП е изготвена и съобразена с второто изменение на оперативната програма, което е в напреднал етап на одобрение, също така и със свободния финансов ресурс към м. октомври 2018 г. Изпълнението на програмата е на нивото на средните показатели за програмите, именно: 48 % - договаряне и 15 % - разплащане.

По правилото N+3 целите за 2017 г. са преизпълнени: по КФ – с 30 %, а по ЕФРР – с 500 %. За 2018 г. по ЕФРР към момента целта е преизпълнена с 64 %, докато по КФ, за да бъде изпълнена към края на 2018 г., остава да бъдат докладвани към ЕК още 60 % от целевата стойност или 95 млн. евро.

Програмата разчита на проекта за Автомагистрала (АМ) „Струма“, като основен генератор на финансови разходи за 2018 г., по-специално за изпълнение на двата лота 3.1 и 3.3, по които има сключени договори на обща стойност 244 млн. евро. Оставащата до целевата стойност (95 млн. евро) ще бъде достигната предвид започналото строителство на АМ „Струма“. Стартирало е и строителството на друг голям обект – ж.п. проекта „Пловдив – Бургас – фаза 2“. През 2018 г. се очаква да стартира и още един голям ж.п. проект – „Елин Пелин – Костенец“. В момента тръжните процедури са в обжалване и по трите позиции. Формулярите за кандидатстване за АМ „Струма“ 3.1, 3.3 и тунел „Железница“ са одобрени от ЕК. За двата железопътни проекта се очаква да бъдат одобрени от ЕК в края на тази година или началото на 2018 г.

По отношение на изпълнение на етапните цели за 2018 г., част от заложените индикатори са изпълнени за две приоритетни оси – ПО 2 за пътна инфраструктура, и ПО 3 – за интермодална (за изпълнение на метрото). Частично изпълнение има на индикаторите за сертифицирани разходи в ПО 1 и ПО 4. Анализът показва, че етапните цели за 2018 г. и по тези две оси ще бъдат изпълнени двата индикатора – бр. големи проекти в изпълнение и сертифицирани средства от СО. Двата големи железопътни проекта – единият в изпълнение, другият предстои през 2018 г. По-трудно ще бъде по отношение на сертифицираните разходи. Въпреки това анализите показват, че и етапната цел по ПО 1 за ж.п. проекти, която е 76 млн. евро, ще бъде изпълнена. Съгласно разчетите, оптимистичната прогноза показва сертифицирани средства в размер на 140 млн. евро, с което се изпълнява и тази цел. По ПО 4 - Иновативни системи: Към момента са сертифицирани 7 млн. евро. До края на 2018 г. се предвижда да бъдат сертифицирани още 7 млн. евро, с което етапната цел ще бъде постигната.

Г-жа Василева сподели, че основен проблем и особено през 2018 г. за програмата ще бъде недостигът за финансиране на допустими разходи по одобрени проекти, в резултат на ограничение в бюджета по отделните приоритетни оси:

ПО 1 недостигът от 260 млн. евро се формира от двата големи железопътни проекта. Общата стойност на допустимите разходи е 900 млн. евро, при свободен ресурс в програмата по оста към момента - 640 млн. евро.

По ПО 2 – недостигът е за изграждане на проекта Лот 3.2 на АМ Струма. Свободният ресурс към момента по оста е 218 млн. евро. Не се предвиждат големи спестявания от тунел Железница. Предвид индикативната стойност на Лот 3.2. на АМ „Струма“ - 650 млн. евро, то недостигът е около 400 млн. евро.

По ПО 3 (по трите проекта за изграждане на метрото) всички налични средства (402 млн. евро.) са договорени. И трите формуляра за кандидатстване са одобрени от ЕК на по-голяма стойност от допустимите разходи, т. е., недостигът е 145 млн. евро. Общият недостиг за цялата програма е внушителна сума от 803 млн. евро (около 658 млн. евро по КФ и 145 млн. евро по ЕФРР). Докато по КФ все още тази стойност е индикативна, тъй като не са приключили всички тръжни процедури по железопътните проекти и АМ „Струма“, то за ЕФРР сумата от 145 млн. евро (недостиг) за покриване на допустимите разходи по одобрени формуляри за кандидатстване е твърда.

Г-н Иванов направи технически коментар по отношение на формата на ИГРП, въпреки спецификата на програмата и близкия диалог с бенефициентите. ИГРП от инструмент за публичност и за информация се е превърнал и в инструмент за правене на политика. Препоръката е в следващия формат да бъдат представени големите проекти, за конкретната година, като технически това ще бъде уточнено допълнително.

Г-жа Василева уточни, че в приложение е изнесен списък с големите проекти (кога стартират, одобрените, дата на одобрение на апликационните форми). Процедурите по програмата са отворени през цялото време.

Решение: Съветът съгласува проекта на ИГРП на ОПТТИ за 2018 г.

Г-н Манолев представи ИГРП за 2018 г. на ОП „Иновация и конкурентоспособност“.

През 2018 г. са предвидени пет процедури. По ПО 1 – първа процедура: „Стимулиране, внедряването на иновации в предприятията“ с бюджет 55 млн. евро и дата на обявяване на процедурата – декември 2018 г.; втора процедура: „Развитие на иновационни клъстери“ с бюджет 15 млн. евро и старт – септември 2018 г.; трета - „Надграждане и развитие на научно-технологичен парк „София Тех Парк“ с бюджет 20 млн. евро и дата на обявяване на процедурата септември 2018 г. Изчаква се докладът на „JRC“ за дейността и състоянието на „София Тех Парк“ и препоръки в каква посока той следва да бъде развиван.

По ПО 2 „Предприемачество и капацитет за растеж на малки и средни предприятия“ се предвижда една процедура: „Одобряване на производствения капацитет и развитие на специализирани услуги за малки и средни предприятия ИКТ“, с бюджет 77 млн. евро и дата за обявяване на процедурата - април 2018 г.

По ПО 4 – „Изграждане на междусистемна газова връзка Гърция – България“ с бюджет 39 млн. и дата на обявяване на процедурата август 2018 г. Това е единствената ос, по която има притеснения от неизпълнение на целите. До края на месеца се изчаква становището на JASPERS по анализа „Разходи-ползи“, подготвен от Министерство на енергетиката. Подготвена е промяната в програмата и включването на ICGV, като бенефициент, която трябва да бъде подадена към ЕК.

По всички други оси няма опасения от неизпълнение. Общо за програмата към момента са обявени процедури за 69,4% от общия бюджет, договорени са – 53,35%, от които са платени близо 21% и сертифицирани 18%.

Г-н Иванов попита има ли яснота за времевата рамка (края на 2017 г. или началото на 2018 г.) по отношение на процедурата за насърчаване на предприемачеството, предвид дебата по време на КН и коментирания критерии. По отношение на процедурата за създаване и развитие на тематично фокусирани лаборатории, планирана през 2018 г., ще бъде ли самостоятелна или част от по-голямата процедура за стимулиране на иновациите и за създаване на лаборатории. По време на КН УО е поел ангажимент да проучи възможността за отделна такава схема.

Г-н Манолев разясни, че по отношение на предприемачеството са възникнали доста въпроси на КН, въпреки че на тях е отговорено в рамките на общественото обсъждане. От страна на бизнеса, най-вече НПО, са поставени допълнителни искания. Решено е дебатът по тази процедура да продължи. Организиран са срещи и е създадена работна група. Очаква се въпросите да бъдат изчистени до края на месеца, така че процедурата да стартира в рамките на т. г.

Предвид малкия бюджет, тематично фокусираните лаборатории са включени, като част от другата процедура.

Г-н Дончев коментира, че „София Тех Парк“ и междусистемната газова връзка следва да бъдат обект на специално внимание.

Г-жа Русинова изрази мнение, че няма място за подкрепата на социални предприятия по ОПИК, въпреки че е предвидено. Чрез ОПРЧР се финансират социални предприятия, при което се стъпва на различни дефиниции на регламента, различен тип финансиране, което води до объркване между бенефициентите. Тя предложи със съдействието на Централно координационно звено (ЦКЗ) темата за социалното предприемачество в ОПИК да бъде изчистена, като се остави само като хоризонтална подкрепа, с фокус върху социално уязвими групи и хора с увреждания, които бъдат включвани като целева група по проектите.

Г-н Дончев определи до края на седмицата да бъде проведена тристранна среща.

Г-жа Милошева представи коментар от дирекция „Държавни помощи и реален сектор“ в МФ, касаещ ОПИК, ОПНОИР, ОПРЧР и ОПДУ, а именно: в ИГРП не се включва обосновка за режима на държавна помощ или непомощ за процедурите по посочените програми и се препоръчва добавяне на текст, който да даде възможност приложимият режим на държавна помощ „Минимална помощ или непомощ“ да бъде определен на по-късен етап (напр. в процеса на съгласуване с МФ по реда на Наредба 4 от 2016 г.).

Решение: Съветът съгласува проекта на ИГРП на ОПИК за 2018 г.

Г-н Гератлиев представи ИГРП за 2018 г. на ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“. Предвижда се да бъдат обявени 9 процедури на обща стойност 180,5 млн. лв. по ПО 1 - „Регионални центрове“ (предвид получените от ЕК коментари, няма да бъде разгледана на настоящия КН, а ще остане за извършен такъв през март-април; „Уникални научни инфраструктури“. По ПО 2 и 3 има пет процедури.

Към настоящия момент има малко изпълнени етапни цели. Договорените средства са 25 %, разплатените – 18%, верифицирани са 5%. Голяма част от процедурите не са ориентирани към индикаторите. Бюджетът, който е ангажиран в процедури към момента е над 50%. С оставащия ресурс следва да бъдат изпълнени над 90% от индикаторите.

Г-н Гератлиев изрази становището си, относно необходимостта от препрограмизиране на програмата, като е важно този разговор да започне още от м. ноември, в противен случай през 2018 г. рискът ще е доста висок. Към настоящия момент 35 млн. евро са в приоритетна ос 1 и още 50 млн. евро – в приоритетни ос 2 и 3. Във връзка с извършените оптимизации на проектите с конкретен бенефициент МОН, освободените там средства се планира да бъдат насочени към индикатори, които в момента са с нулево изпълнение.

Г-н Дончев определи програмата, като най-предизвикателната, която подава обезкуражаващ сигнал, че изобщо може да правим такива инвестиции и да планираме такива операции. Разговорът ще продължи вкл. към края на седмицата.

Г-н Гератлиев отговори на повдигнат от г-н Иванов въпрос, че одитът на ГД „Регионална и урбанистична политика“ се очаква да приключи до края на т.г. По време на предстоящия КН ще бъдат представени и обсъдени всички научени уроци. Въпреки оттеглените процедури миналата седмица е видно желанието за подкрепа от страна на ЕК. Към настоящия момент над 85% от дейностите в плана за действие са изпълнени изцяло. Работата ще продължи и през първото тримесечие на 2018 г.

Решение: Съветът съгласува проекта на ИГРП на ОПНОИР за 2018 г.

Г-жа Русинова представи ИГРП на ОПРЧР.

В ИГРП за 2018 г. има 8 процедури: Първата е насочена към изпълнение на ангажиментите на МТСП в управленската програма; една пилотна програма за 14 общини в Северозападна България за интеграция на дълготрайно безработни става национална програма с 80 млн. за 196 общини, които са с процент на безработица над средната за страната, 3 операции за подкрепа на съвместни действия със социалните партньори, една операция, свързана с подкрепа на Плана за деинституционализация на деца – с 2 компонента към Домовете за медико-социални грижи за деца (ДМСГД) и към общините, за да могат да стартират меките мерки, и транснационалното сътрудничество и една институционална операция към МТСП.

По ОПРЧР към момента няма рискове от гледна точка на неизпълнение. Договорени са 53% по всички ос, 21% са платени, 14% - сертифицирани. Съществува риск от неизпълнение на индикаторите, свързани с ПО 1 по отношение на това, че те са планирани в период на пик на безработицата (за младежите и безработните над 29 години). За целта се предвижда изменение на оперативната програма, което ще бъде представено на КН.

Изменението се договаря с ЕК. Не съществува риск изменението да не бъде прието, тъй като то отразява съвременната ситуация на пазара на труда към данните за тази година.

Г-жа Русинова направи общ коментар към ИГРП, които от инструмент за информация и публичност се превърнаха в инструмент за комуникация и координация между управляващите органи, а сега – в инструмент за правене на политики и за съответствие с държавните помощи: ИГРП са нечетими за бенефициентите. Една операция се описва на четири страници – абсолютно неработещ механизъм. Тя препоръчва да се помисли за разграничаване на трите инструмента – ИГРП да остане за информация на бенефициентите, а координацията да бъде въпрос на следващо обсъждане в СКУСЕС. Ако се допълни информацията за съответствие с държавните помощи, всяка една операция ще се съдържа на 6 страници от таблица.

Г-н Дончев припомни ретроспективно появата на идеята за създаване на ИГРП, като инструмент на всички заинтересовани страни, потенциални апликанти и бенефициенти да планират дейностите, свързани с техническа подготовка, проектиране и т.н. Предвид новите нужди, появили се във времето, ИГРП се превръща и в инструмент за координация. Следва да се мисли за промяна на формата или за повече инструменти, напр. - един достъпен, четивен за всички заинтересовани и друг вътрешен механизъм – с оглед координация. Остава тема за следващите седмици.

Във връзка с поставения от **г-н Иванов** въпрос, предвижда ли се прехвърляне на схеми, които е трябвало да се обявят 2017 г. за 2018 г., **г-жа Русинова** изрази надежда за добро взаимодействие с колегите от Министерството на образованието и науката при обявяването на процедурата за социално-икономическата интеграция на уязвимите групи. Към момента не се предвижда прехвърляне на процедури към следващата година. Напротив, поради естеството на програмиране на меките мерки е възможно на следващото заседание на КН през м. юни да възникнат нови операции, които не могат да бъдат отразени към момента.

Решение: Съветът съгласува проекта на ИГРП на ОПРЧР за 2018 г.

Г-жа Зарева представи ИГРП за 2018 г. по ОП "Добро управление"

Предвидени са три процедури за 2018 г. Процедурата „Граждански контрол върху реформата в съдебната система“ е за подбор. Останалите две процедури са за директни бенефициенти. С едната се цели осигуряване финансирането на областните информационни центрове, които бяха създадени в стария програмен период, а другата процедура е за осигуряване на нуждите и покриване на функциите на хоризонталните структури по ЕСИФ.

Не е идентифициран риск от автоматично освобождаване на средства по програмата към 2018 г. Идентифициран е риск от непостигане на финансовите индикатори по програмата: по ПО 1 - с 2 млн. лв., по ПО 2 – с 4 млн. лв. Относно постигане на рамката от индикатори за 2018 г. няма да бъдат постигнати индикаторите, както следва: по ПО – 1 индикатор от общо 4 и по ПО 2 – 1 от общо 5. По ПО 3 не е констатиран риск от непостигане на индикатори и непостигане на финансовата рамка. В момента се водят преговори с дирекция „Модернизация на администрацията“ и с Държавната администрация за електронно управление за актуализиране на пътните карти за електронно управление. Актуализирането на пътните карти цели да се осигури достигане на индикатори и на финансов ресурс по програмата.

Г-н Дончев допълни, че пътните карти трябва да се актуализират, за да бъдат максимално адекватни на нуждите. Програмата е малка, но и предизвикателна, предвид факта, че трябва да се финансират двете големи реформи – съдебната и в държавната администрация.

Решение: Съветът съгласува проекта на ИГРП на ОПДУ за 2018 г.

Г-жа Лозана Василева представи ИГРП на ПРСР за 2018 г.

Предвидени са приеми по общо 7 инвестиционни мерки и подмерки на обща стойност 190 млн. евро. За първи път предстои да бъдат отворени 6 мерки през 2018 г.: мярка 1.1. за професионално обучение; 6.4. за неземеделски дейности; 7.3. за ширококолентова инфраструктура; 7.5. за туристическа инфраструктура; 16.1. за иновации и 19.3 сътрудничество на местни инициативни групи.

Договорените средства са 30%, а изплатените - почти 14% от целия бюджет. Към момента не е идентифициран риск от неизпълнение на правилото N + 3 към края на 2018 г. Всички усилия са насочени към изпълнението на рамката за изпълнение, където са идентифицирани няколко риска. По приоритет 2 и 4 няма риск. По приоритет 3 има известен риск. Предприети са действия по четвърто изменение на програмата. Отваря се мярка 14 и мярка 9. Има уверение от страна на ЕК, че могат да бъдат коригирани индикатори. Има риск по 5-ти и по 6-ти приоритет. Приоритет 6 е общинската мярка, където няма да има изцяло разплатени проекти към края на 2018 г.

Г-н Дончев изрази мнение, че има много отворени въпроси – от предизвикателствата, свързани с миграцията към ИСУН, до броя документи, които се изискват за една или друга стъпка. Анализ показва програмата, като рекордър по брой изискуеми документи. В някои от случаите те са два пъти повече, отколкото по ОПЮС, където инвестициите подлежат на регулиране на други режими от гледна точка на типа съоръжения (за пречистване на води или за депо за отпадъци). Предстоят двустранни срещи по този въпрос.

Поради обема на коментарите от страна на дирекция от „Държавни помощи и реален сектор“, **г-жа Милошева** обясни, че същите бъдат предоставени на Секретариата на СКУСЕС.

Г-н Иванов попита относно необявените 7 мерки за 2017 г., дали същите ще бъдат прехвърлени към 2018 г. Част от тях са свързани със съответните нормативни изменения, които се очакват. В допълнение към изразеното от вицепремиера мнение по отношение на обема на документацията, г-н Иванов изрази виждането си, че следва да бъде насърчена добрата комуникация с другите министерства що се касае и до самите схеми. Прави впечатление, че все още се вземат решения, които са от компетенциите на други министерства, без да се проведат съответните диалози. Например: По под-мярка 6.4.1 е необходимо на етап подготовка на насоки за кандидатстване и изпълнение да се поддържа тясна връзка с УО на ОПРЧР и УО на ОПИК, с цел да не се дублират дейности, вече финансирани по другите програми, да се вземат добри практики за критерии и методики за кандидатстване, както и да се оптимизира броя на документите, които се изискват на етап кандидатстване и изпълнение.

По под-мярка 6.4.1. категорично трябва да се проведат разговори със МТСП и с МИ, както по отношение на стратегическата насоченост на схемата, така и по отношение на изискуемите документи.

Във връзка с приложимия режим на държавни помощи по под-мярка 7.3 „Широколентова инфраструктура, вкл. нейното създаване, подобрене и разширяване“ и необходимостта от нотифицирането и одобряването ѝ от страна на ЕК, следва да се анализира реалистични ли са заложените в ИГРП срокове (март-юни 2018 г.).

По отношение на хидромелиорациите е изискана допълнителна информация от ЕК за изменението и постигането на индикаторите, има ли конкретен план, при положение, че се прехвърля инвестиционен ресурс.

Г-жа Василева заяви амбицията, след приемане на измененията в Закона за подпомагане на земеделските производители, до края на годината планираните приеми да бъдат отворени. Относно нотификацията УО е в комуникация с ЕК. Подготвя се писмо с допълнителна обосновка на прехвърлянето, което ще бъде изпратено до ЕК до края на

седмицата. Индикаторите няма да бъдат постигнати, но от ЕК е получено уверение, че има възможност те да бъдат намалени.

Г-н Дончев отбеляза, че ПРСР е умален вариант на всички останали инвестиции и мерки. Няма как министерството да моделира същата секторна експертиза, която има по другите министерства. Всички мерки трябва да са в съвършена кооперация. Не следва с оперативните програми да насърчаваме един тип инвестиция и една политика, а за ПРСР да бъде различно.

Решение: Съветът съгласува проекта на ИГРП на ПРСР за 2018 г.

Г-жа Василева представи ИГРП на Програмата за морското дело и рибарството за 2018 г.

Предвидени са няколко приема, на обща стойност над 34.5 млн. лв.: мярка 1.1. Диверсификация и нови форми на доход, Мярка 2.2., която ще се отвори за пореден път, „Продуктови инвестиции в аквакултурите, малки проекти“; Мярка 1.6. „Опазване и възстановяване на морското и биологично разнообразие и екосистеми“; Мярка 2.1. Иновации; Мярка 2.2. „Продуктови инвестиции“, Мярка 6.3. „Повишаване на знанията за състоянието на морската среда“ (четвърто тримесечие).

Договарянето е близо 7%. Няма извършени плащания. Отворените приеми са на стойност 110 млн. лв., почти 50% от програмата. Очаква се отваряне на няколко мерки до края на 2017 г.

По отношение на индикаторите няма да бъде изпълнен показателя по приоритет 1, тъй като касае проекти за окончателно преустановяване на дейността. Няма достатъчен брой кандидати, за да бъдат изпълнени индикаторите. Има риск и по приоритети 3, 5 и 6.

Г-н Иванов сподели, че основният, многократно дискутиран проблем представлява капацитетът. Той препоръчва да бъде насърчено засилването на капацитета на програмата. Това е единствената програма, по която два пъти се връща годишен доклад поради чисто технически причини.

По отношение на мярка 2.2. за малките инвестиции, препоръчва да се направи анализ, поради прекомерната документация, която е изисквана. Апелира за съкращаване на изискуемите документи, защото тежестта е прекалено голяма за такъв тип инвестиции.

Във връзка с подготовката и насоките за мерките за следващата година, препоръчва да се обмисли по-ранен прием на 2.1. (за иновации), за да се разминат с 2.2. (за големите инвестиции). Предвид административния капацитет, процедирането на двете мерки едновременно би било предизвикателство.

Г-жа Василева благодари за бележките, като увери, че се работи в посока увеличаване на административния капацитет.

Г-жа Милошева допълни, че коментарите от дирекция „Държавни помощи и реален сектор“ по тази програма ще бъдат предоставени на Секретариата на СКУСЕС, чрез който ще бъдат изпратени на членовете.

Решение: Съветът съгласува проекта на ИГРП на ПМДР за 2018 г.

С това, приключи процесът на одобряване на проектите на Индикативните годишни работни програми на оперативните програми за 2018 г.

Г-н Дончев обърна внимание на важността по отношение на плащанията, не само с оглед на избягване на всякакви рискове от загуба на средства, но и предвид предстоящите преговори за следващия програмен период. По-добрата макро-картината на ниво държава-членка ще допринесе за по-солидни и адекватни преговори.

През седмицата предстоят разговори с управляващите органи по хоризонтални теми, свързани с опростяването на документацията, институционалната конфигурация по отношение на политико-правенето. Управляващите органи трябва да предоставят анализите и оценките за изпълнението и постигнатите резултати и ефекти от програмите на политикоправещите дирекции, за да бъдат взети предвид в процеса на изготвяне на бъдещите политики.

Заседанието приключи в 11:30 часа.

**Забележка: Коментарите от дирекция „Държавни помощи и реален сектор“, в МФ са изпратени на членовете на СКУСЕС по електронен път.*

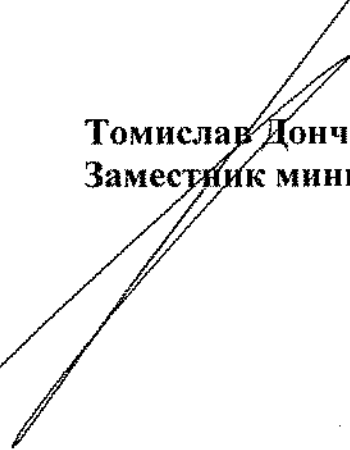
Приложение:

1. *Проекти на ИГРП на оперативните програми;*
2. *Таблицы от публичното обсъждане;*
3. *Коментари от дирекция „Държавни помощи и реален сектор“, в МФ.*

СЕКРЕТАРИАТ:

Иван Иванов
Директор на дирекция
„Централно координационно звено“

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Томислав Дончев
Заместник министър-председател

Дата: 10.11.2017 г.